

MIBE KERÜL MA AZ ÉLET MAGYARORSZÁGON?

Folyten emelkednek az árak Magyarországon. — Sok pénzért minden kapható. — A lakás olcsó, de nincs üres lakás sehol. — Nyolcezer koronás csizma. — A "paraszt" izzadja ki a szörnyű adók legnagyobb részét.

A "SZABADSÁG" BUDAPESTI LEVELEZŐJÉTŐL.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation. B. K. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Secy.-Treas.)

Founded by:
E. T. Kóházy

Asapították:
Kóházy Tihány

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Entered and Published at
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 5536. Cuy. Central, 1251.

ELFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$3.00, félre \$1.50. — Kifizetés: egész évre \$10.00, félre \$5.00. — CLEVELAND SZABADSÁG: egész évre \$3.00, félre \$1.50. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$3.00, half year: \$1.50. — Foreign countries: one year: \$10.00, half year: \$5.00. — Cleveland one year: \$3.00, half year: \$1.50.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New Yorki Irodánk címe: Eastern Office:
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Az utolsó üzenet

ELHANGZOTT Wilson elnök utolsó üzenete a törvényhozás előtt. Az elmaradhatatlan március 4-iki búcsuzás előtt elvégezte az utolsó fontos munkáját az elnök: a törvényhozás tagjai elé tárta a 66-ik Congressus utolsó ülészakánai programját.

Az utolsó üzenet, nem volt oly szónoki remekmű, mint amilyenhez az utolsó nagy esztendőben Wilson elnök szokta az amerikai népet. Feltűnően józan és hideg sorokban tárta véleményét és munkaprogramját a törvényhozók elé az elnök. Egyenesen kerülte azokat a kérdéseket, melyek talaján legbiztosabban mozogott és melynek talajából oly sok megvesztegetően szép, pompás szóvirágokat termelt.

Egyetlen egy alkalommal sem fordult elő irásában a "Nemzetek Ligája" kifejezése és csak a sorok közül csendül ki letompított hangon a békeszerződésnek és a békének ügye. Egyetlen harcos jelszó, egyetlen határozott követelés, egyetlen wilsoni ígéret sem kapott helyet az üzenetben és csak a végső sorok árulták el, hogy írójuk keményebb, szigorúbb és többszörösebb kifejezéseket mestere. A befejező mondatok azt árulják el, hogy Wilson korántsem tekint magát bukottaknak, nem ejti el elveit, hanem harcolni kész érettül utolsó "harcos napjáig".

Külgügyi kérdésekről, külpolitikáról, idegen országokról nem emlékezik meg az üzenet, bár kiindulási pontja a háború és a háborúval kapcsolatban Németországot meg is nevezi az elnök. Csak két esetben tett engedményeket magának Wilson: nyilatkozott Örményországról és a Philippini szigetekről. Örményországra vonatkozólag azt az ajánlatot terjesztette a törvényhozás elé, hogy adjon az Egyesült Államok nagyobb kölcsönt az új országnak, ugyanolyan alapon, ahogy annak idején szövetséges fegyvertársait pénzelte.

Nem első ízben bizonyítja be az elnök, mennyire szívén viseli az örmény nép sorsát; annak idején a legkomolyabban óhajtotta, hogy Örményország Amerika fenntartása alá kerüljön és csak a szigorú szenátus ellenkezése húsította meg kedvenc tervét. A többi nemzetekkel, a nemzetek családjának többi koldusával, kifosztott áldozataival, nem törődik az elnöki üzenet.

A Philippini szigetek ügyében azt ajánlja Wilson, hogy adjon teljes szabadságot és függetlenséget az Egyesült Államok a filippino nemzetnek. A spanyol-amerikai háború után kimondottan azt ígérte Amerika, hogy gondjaiba fogadja a filippinokat, de csak addig szorítja őket bizonyos korlátok közé, míg érettségüknek tanujelét nem adják, míg be nem bizonyítják, hogy önálló állami életre képesek. Wilson véleménye szerint a filippinok beigazolták már, hogy képesek és alkalmasak önmaguk kormányzására és így Amerikának kötelessége örendelkezési joguk előismerése.

A filippino ügyben bizonyára az vezette Wilson, hogy tüntető példáját szolgáltatása annak, hogy komolyan veszi elveit, hogy nem csak elméletileg, hanem gyakorlatilag is hisz a népek örendelkezési jogában, — még akkor is, ha az Egyesült Államok öns érdekével kerülhet ellentétbe.

Európában nem tudta, nem akarta, vagy nem merte Wilson megvalósítani az örendelkezési jogról szóló elméletét, — vigaszkeppen legalább a filippinok javára akarja kamatoztatni.

Az elnöki üzenete jelentős részét gazdasági kérdések tárgyalása foglalta le. Először az elnök, hogy sok pénz pocsékolódott el a múltban, hogy szigorúan takarékoskodnia kell a kormányzatnak; de azzal mentegte önmagát és környezetét, hogy a nagy kiadásoknak közvetlen oka a háború volt és a republikánus törvényhozásnak munkaképtelensége.

A jövő kiadásainak felsorolása közepett, elégtétellel állapítja meg az elnök, hogy a következő két esztendő alatt hét és fél milliárd háborús adósság válik esedékessé és az új adminisztrációnak kell majd gondoskodnia arról, hogy ezt a szédületesen nagy összeget, — előteremtse. Hétezeröttszázmillió dollár rengeteg pénz és az elnök, aki talán legjobban tudja, milyen munka milliárdoknak megszerzése és így legalább az az elégtétele megmaradt, hogy erre a csekélységre az új urakat, utódjait figyelmeztethette.

Komolyan kifogásokat senki sem emelhet Wilson utolsó fészerepelle ellen. Nyugodt, higgadt és megfontolt minden szava és minden kijelentését olyan erős és komoly érvekkel támogatja, hogy legelkeseredettebb politikai ellenfelei sem találhatnak hibákat és tévedéseket előterjesztésében.

Az azonban most már csaknem bizonyos, hogy a béke kérdése nem kerül újból a 66. Congressus elé, hogy a jelenlegi szenátusnak nem lesz alkalma a versaillesi békét és a Nemzetek Ligáját tovább bonyolítani. A béke megteremtését, a Nemzetek Ligájának letárgyalását Warren G. Hardingra és az új republikánus Congressusra bizza Wilson és ha semmi egyébért, ezért okvetlen megérdemli a — Nobel díjat.

Budapest, nov. 13.
Időrol-időre változik Magyarország mindenek az ára, még pedig minden alkalommal emelkedő árnyában, azaz — folyton drágul minden. Talán nem lesz érdektelen, ha a mai állapotokat részletesen feltárom.

Élelmiszer.

Mindennapi kenyerünk a legfontosabb az élelmiszerben. A kenyér nem volna drága, ha megbírnánk enni azt a hivatalos keveréket, melyet a hatóságok "kenyerliszt" néven kilónként két koronáért forgalomba hoznak. Ez a kenyér azonban barnaszürke, nehez, ragadós valami, senki se eszi meg. A kenyér lisztet keverjük tehát fűszálattal, hogy javítsuk, még pedig úgy, hogy egy rész kenyér lisztet négy rész fűszálattal vessünk. A fűszálattal átlagos forgalmi ára 25 korona, a kenyérsütés díja kilónként 1 korona. Ha számitásba vesszük a lisztet, a fűszálatt, burgonyát, sőt és a sütés díját, azt az eredményt kapjuk, hogy egy kiló kenyérünk körülbelül 15 koronába kerül. Zsemlyét is kapni. 4 deka súlyban 2 K 70 fillért, ami kilónként 67 koronának felel meg.

A burgonya kilója ma 4.50 korona, ha fagyott; az egészséges burgonyáért 6 koronát is szívesen adunk. A káposztát kilója 12 korona. Egy darab zöldséges paprika 5 korona. Az ehetsé gombának kilója 200 korona. Egyéb friss főzelékekért az idő szerint minden. A szárazpaprika kilója 32 korona.

A gyümölcsök közül más nem kapható, mint az alma, kilónként 24 koronáért. De hozzá kell tennem, hogy nem u. n. fajtalmáról van szó, hanem csak vegyes árurol.

Téj a lázas betegek és eszemű 8 koronáért kapnak literenként. "Kér alatt" 14—16 koronát fizetnek egy literért. A tehénúrt 50 koronára, a közönséges sajtot 120 K kilónként, finom sajtot mindenek a vaj kilója 160—180 korona. A cukor kilója 140 korona.

A fűszer-félék közül a jobb fajta paprika kilója 240 koronára, a 24 korona, (de csak jegyre, korlátozott mennyiségben.) A bors ára 200 koronára. Egy citrom 240 korona. A tisztított dió kilója 240 koronára. Egy tojás ma 9 koronára.

A jobb fajta marhahúsért 100 koronát fizetünk, a borjú combért 130 koronát, a sertés karajért pedig 150 koronát. A száraz kolbász ára "vegyes" húsból 200 koronára, disznóhúsból 240 koronára kilónként. A száraz kolbász frissen (nem kiszáritva) 300 koronára. Ugyanannyit fizetünk a fűt sonkáért. A legcsilányabb minőségű "felvágottak" vizből, keményítőtől, pecalból és vörös festékből készülnek; ebből egy kiló 80—100 koronára. Ugyanannyi 100 koronára egy kiló hurka, amelyben sertésvérrel, zsemlyével és fűszerekkel keverve van.

Egy négy tagú családnak élelmisére, hozzá számítva egy családét is,) dében a leve után csak egy tál étel, de dében is, este is egy kis hús s a reggeli teához egy kis szalonát számítva, havonként átlag 11.000 koronába kerül, azaz egy kis család feyűzőinek éppen nem mondható polgári élet.

A kormány közelébe sem közeledik a lakosság, a 25.000 állami hivatalnok megoldotta ki nagy lelkesedéssel elfogadott határozatában, hogy a költségvetés a munkát és a szociális lép. mert fizetésből képtelen megélni, s kivánságait a kormány megtagadja. Nem lehetetlen, hogy a rendőrség is beszünteti szolgáltatását.

Badenben a sztrájkoló bank-hivatalnokok behatoltak ma a városbíróságra, beverték az ablakait s a tükröket, onnét végigvonultak a város főutáin s több kávéház és szállodalá ettem berendezését rombolták szét.

gári konyhája évi 130.000 koronára kiadást jelent. Ebben benne van a tüzelőanyag is. (Egy mázsa szénért 200, egy köbméter gázért 4 koronát fizetünk.)

A kávéházban egy kis feketekávé 5 korona, a teljes kávé 7 korona, zsemlye nélkül. Egy liter bor 45 korona. A vendéglőben egy húsétel ára 50—60 korona; ehhez aránylik a leves, a főzelékek és tészták ára is. A polgári háztartásban a tésztaféléket már nem igen sütnék, a nagy költségek miatt. A cukrásznál már hihetetlenül aprók a sütemények, amelyekben cukor helyett szacharin, vaj helyett margarin és buzáliszt helyett gyakran babliszt van; de a legkisebb darabka sütemény is 8—10 korona.

Lakás.

A lakásviszonyoknál nem a drágaság a legfőbb baj, hanem a lakáshiány, mely a legkisebb vidéki városban éppen olyan érethető, mint Pesten. Hat év óta nincs építkezés; hogy is építhetnénk ma egy darab tégla 3 korona, és az asztalos és ácsmunka megfizethetetlen. Százakkal fejezhető ki a legérnytelenebb polgári háziok eladási ára.

Felhívás Amerika népéhez!

Három és fél millió gyermek Közép és Kelet-Európában a legkisebbb áránál is óriási katasztrófa elé néz, ha nem kap amerikai segítséget. Hénapokon keresztül a háború borzalmainak és árthatlan kis szenvedői csak akkor kaptak enni az amerikai élelmiszer-állomásokon, mikor már az éhséhalál előtt álltak és csak akkor részesültek amerikai orvosi segítségben, mikor már a betegség halállal fenyegette őket. Az amerikai segítő bizottságok anyagi eszközök hiányában csak a végzettségben segíthettek.

Öt cent értékű amerikai meleg étel naponta ezer és ezer életet mentett meg.

A tél borzalmai napról-napra közelebb jönnek. A legtöbb európai ország pénze csaknem teljesen értékételen kátarságra került. A rossz gazdasági és természetviszonyok következtében a jövő aránylag feltétlenül éhséges lesz, mely maga után hozza a járványok egész tömegét. Sajnos a gyámoltalan gyermekek fognak a legtöbbet szenvedni. Egy gyermek sem fejlődhetik egészséges emberré azon a szűkös élelmiszer-pótlékon, melyeket Európában felöltözött lakosok és gyermekek millióinak be kell érnie a télben. Világos, hogy segítségük csak külvilágból jöhet.

Amerika hat millió európai gyermeket mentett meg a tavalyi előtti tél nyomorúságától. Az állapotok némileg javultak a múlt évben, de az utóbbi hónapokban a gyermekek helyzete ismét siralmas lett. Amerikának határoznia kell, hogy elkötelező-e jánáról kezdve a többi mint tizenöt éves — eddig amerikai segítséggel fenntartott — menhely, kórház és élelmiszer-állomás a jövőre a segítségért könyörgő három és fél millió árthatlanul szenvedő gyermeket. Es volna a világtörténelem legborzalmasabb tragédiája.

Az alulírott szervezetek, melyek faj és valláskülönbség nélkül dolgoznak különböző jótékonyági célokért, egyhangúlag elhatározták, hogy a gyámoltalan európai gyermekek segítségére lépnek és helyüket minden egyéb jótékonyági mozgalomnak mindaddig, míg a mai rettenetes helyzet enyhül. Es a program nem ismert politikai vagy vallási különbséget. Huszonhárom millió dollárra van szükség a gyermekek élelmisére és tíz millió dollárra orvosi segítségére, hogy legalább a legkritikusabb esetekben segíteni lehessen. Az orvosi segítség feltétel nélkül megérkezik, a gyermek élelmisére kiadott minden amerikai dollár ellenében azonban az európai helyi kormányoknak és hatóságoknak két dollárt kell adniok szállítás, helyiség, munka, közúti és egyéb helyileg beszerezhető élelmiszer formájában. E terv alapján a költségek terhe majdnem kiskorúak az illető kormányokat terheli, úgy, hogy az Amerika által adott pénzt kiskorúak élelmisére lehet fordítani.

Amerika a múltban sohasem késett nemese szívet mutatni az emberiség szenvedéseivel szemben. Soha még szívesebben foglalkozott a múltban Amerika segítségével, mint az európai gyermekek megmentése. Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy érdekünkben áll a rendet helyreállítani az egész világon és nem szabad elveszítünk eszünk az országoknak a jóindulattal, ha békés és szeretetteljes érintkezésben akarunk velük élni a jövőben. Adományokat az alakulóban levő illető bizottságokhoz vagy a mozgalom pénztárnokához, Franklin K. Lane, Treasurer, Guaranty Trust Co., New York City kell küldeni.

EUROPEAN RELIEF COUNCIL

HERBERT HOOVER, elnök. FRANKLIN K. LANE, pénztárnok. A Council tagjai:
American Relief Administration, Edgar Richard, igazgató.
American Red Cross, Livingston Farrand, elnök.
American Friends Service Committee, Rufus M. Jones, elnök.
Jewish Joint Distribution Committee, Felix Warburg, igazgató.
Federal Council of Churches of Christ in America, Arthur J. Brown.
Knights of Columbus, James A. Flaherty, Supreme Knight.
Y. M. C. A., Miss Sarah S. Lyon, Natl. Board.

Nagy tüntetés és zavargás volt Bécsben a nagy drágaság miatt.

BECS, dec. 7. — Elkeseredett tüntetés volt itt az élelmiszeri cikkkel és ruhanemű árának 60 százalékos emelése miatt a múlt hó folyamán.

A kormány közelébe sem közeledik a lakosság, a 25.000 állami hivatalnok megoldotta ki nagy lelkesedéssel elfogadott határozatában, hogy a költségvetés a munkát és a szociális lép. mert fizetésből képtelen megélni, s kivánságait a kormány megtagadja. Nem lehetetlen, hogy a rendőrség is beszünteti szolgáltatását.

Badenben a sztrájkoló bank-hivatalnokok behatoltak ma a városbíróságra, beverték az ablakait s a tükröket, onnét végigvonultak a város főutáin s több kávéház és szállodalá ettem berendezését rombolták szét.

Pincétől a padlásig megnézte a Fehér Házat leendő új asszonya.

WASHINGTON, dec. 7. Az ország jövő első asszonya megismerte a Fehér Házat a pincétől a padlásig. Mrs. Harding múlt este tért vissza Mrs. Wilsonnal, s együtt megtekintették az elnöki palota egész belsejét.

Másfél óra múlva láthatóan a legnagyobb barátságban váltak el egymástól, mintha férfiek sohasem folytathat volna egymással pártharcot.

Mrs. Wilson hívta meg Mrs. Hardingot tea-ra, aki a meghívást nyomban elfogadta. A városban a tükröket, onnét végigvonultak a város főutáin s több kávéház és szállodalá ettem berendezését rombolták szét.

Fontos Üzenet az óhazából!

Dr. Hantos Elemér államtitkár, és pénzügyi szak tekintély a Külföldi Magyarság című előkelő lapban a következő megszólalásra méltó sorokat írta:

Hazádnak segítség -- magadnak haszon!

Az amerikai magyarság letétele hazai bankokban Magyarországon jelenlegi szomorú pénzügyi viszonyai között a legbiztosabb és leghatásosabb segítség, melyet amerikai polgártársaink nyújthatnak és amelynek értékét a magyar pénz értéket egy csapással előbbre vihetnénk a javulás útján, az volna, hogy a rendelkezésre álló dollárfelezés ellenében a bankokban hozsabb időre hitelesnek, vagy hiteltbe adnák.

A magyar állam a jelenlegi körülmények között alig remélheti, hogy valakiből kölcsön kap a külföldön. Pedig nagy és állandó külföldi hitelre van szükségünk. A mostani sivatár külpolitikai helyzetünkben egyedül az amerikai magyarság előzékeny támogatása segíthet az ország pénzügyi gondjain.

Nem kívánjuk, hogy tökéletesleg elhanyagoljuk a hazai ügyeket, hanem a hazai ügyek mellett a külföldi hitelre van szükségünk. A mostani sivatár külpolitikai helyzetünkben egyedül az amerikai magyarság előzékeny támogatása segíthet az ország pénzügyi gondjain.

Németh State Bank

Németh János, elnök.

Főüzlet: 10 EAST 22nd ST. 1597 SECOND AVE. a bankpalotában.

Fióközllet: Cor. 83rd St. NEW YORK CITY.

A Coca Cola megnyerte perét a "Koke" hűtő ital ellen.

WASHINGTON, dec. 7. — A Coca Cola Company letiltó rendelet kibocsátása iránti kérelmének, mely a hasonló hűtő italok gyártótelepeket tiltó készítésétől és azoknak "Koke" elnevezés alatt való árusításától tiltja, helyt adott a Supreme Court.

Mosson dörszülés nélkül. Egy centért

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhát is legyen moza egy centért bőthérsé minden órában, akkor használja a Mosson Dörszülés Nélkül. Nem ártalmas a ruhára, sem a bőrre. Megpuhítja a legkeményebb szövetet is. Elvont a szappant, mely túlsó teszi a ruhát a mosásnál. Mosson Dörszülés Nélkül egy centért. Hosszú ideig tartó mosás után a ruhát meg kell mosni. Ha csak egy dollárért akarja, mint más "dörszülés" hűtő italok, akkor is megvásárolhatja. Ha csak egy dollárért akarja, mint más "dörszülés" hűtő italok, akkor is megvásárolhatja.

MAIL ORDER HOUSE, Glenfield, N. Y.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

DECEMBER 30-AN ÉS FEBRUÁR 19-ÉN

Indul NEW YORKBÓL, amerikai, hogy más hajóra keljen át, azaz:

BRÉMÁBA

S. S. SUSQUEHANNA

Jelentkezni: 46 Broadway, New York, vagy 90 State Street, Boston, Mass., vagy a helyi ügynökséknél.

Telér Postály: 125 Broadway, New York City.

Há... hal... Mi le... Trebitsch-Linc... Még mindig... Annál is... azokonként... jón. Trebitsch-Linc... azonban csodá... rökkel komoly... Kapp-féle né... párti ideiglen... Most az... megint komoly... dósítás szerin... Azt mond... rom militarista... Ignatius fejé... becsapta. Epp ezért... lenne meglepő... közé kerülne... / Megállapít... volt tizenhét... ról. Egy darab... járt, hogy a p... likán egyházi... Ignatius az... lyára. Egy sz... got, hogy kép... a dorchesteri... A háború... liában, mire a... dését, hogy v... mint ilyen szem... Az angol... Ignatius kéme... Amerika azon... kormány eskü... elítélték és bört... A börtönben... Egyszerre azon... cenzorja és Kap... Lesége. Amikor a... len is elfogott... került meglep... sokkal lépett... vezekelt és am... a tervet anna... Ezért azután... titokban hátra... Kimondották... aki legutóbbi... A legzömör... maglett emberek...

Ez a világ... tapa... Sohasem kel... tartani, ha h... Cross Vesota... hatósága nagy... den részére ill... regnált, vesé... enyhit.

Red... Kidney... Megszüntet... Kezde... Johnson... NEW BRUNSWICK...

PÉNZKÜLDÉS

Zenit aból!

államtitkár,
intély a Kül-
cimű előkelő
megszólalásra

gitség -- naszon!

Az amerikai ma-
r tőkés ez el-
neak hazafias dol-
művelnek, hanem
is nyereségre is
nek szert, mivel
rt a koronakért,
lyet minden dol-
rt nálunk előny-
nek, idővel jó kor-
kért fognak vissza-
ni, vagyis nyerve-
szerezés érdekében
juk visszafizet-
kát az adósságokat,
elyekért már most
magasabb kamatot
kint, mint amilyen
matot hasonló bte-
gés elhelyes-
zés mellett Ame-
sban fizetnek ne-
gy, hogy volta-
ppen csak jó üzlet-
van szó és a haza-
adóra csak azért
kötünk, mert jól
ljuk, hogy amerikai
gértárműveket ebben
a helyzetben
egyen az üzlet, ha-
nem erkölcsi szem-
pontok irányítják.

et a legolcsóbb
t bármely biz-
vagy takarékn-
és betétköny-
5 alatt kihozat-
gitség, mert kis
a milliók.

te Bank

s, elnök.
Fiókület:
97 SECOND AVE.
Cor. 83rd St.
CITY.

rét a "Koke" hűsítő

kül. Egy centért
kárja, hogy egy heti ruhák
sava egy centért hóhérra min-
dígé hírlak, akkor kasszálják a
Mario Monoport. Nem Arlamas
sem a kére. Megkapják a leg-
vó vészt is. Kivonni a zárszót
atb. a nincs benne mérge, a
síró ismét a ruhát a hamosítják
Meger - a feleség öngyógy-
tí Hosszú meg. mi az új szű-
santit, mint más társaságok
Postaküldés 10 cent. Egy cen-
tósra elő. Irjon magyarul.
gyakor vagyunk!

L. ORDER HOUSE,
Glenfield, N. Y.
kik herosztak. - Ha beki-
ad egy dolláros ajánlatot a
pénzt is mi fizetjük akkor.

STEAMSHIP COMPANY
FEBRUÁR 19-ÉN
ÉMÁBA
EHANNA
vagy 10 State Street, Boston,
NY államban.
New York City.

Háromfelőlről halálra ítélték

Mi lesz az Ignác fejével?

Trebtsch-Lincoln Ignác, a sokoldalú nemzetközi kém
ismét hallat magáról.

Még mindnyájan élénken emlékezhetünk Trebtsch-Lincoln Ignácra, az angol képviselővé lett Pakróli származott pesti zsidófiúra. Annál is inkább emlékezhetünk, mert a derék férfiú időszakonként gondoskodott arról, hogy a neve forgalomba kerüljön.

Trebtsch-Lincoln Ignác alapjában véve mindig bővekedett, azonban csodálatosképpen mindig sikerült magát az illetékes kö-
rökkel komolyan vetetni. Legutóbb akkor tűnt fel, amikor a Kapp-féle német operatív ellenforradalom idején a császár-
párti ideiglenes kormány cenzora volt.

Most azután újból hallat magáról. Trebtsch-Lincoln Ignácot megint komolyan vették, annyira komolyan, hogy egy berlini tudósítás szerint mártírszerepet szántak neki.

Az mondja a berlini tudósítás, hogy három országnak három militarista csoportja mondotta ki a titkos halálos ítéletet Ignácus fejére azért, mert rendes szokása szerint, valamennyit becsapta.

Epp ezért azt mondja a berlini tudósítás: egyáltalán nem lenne meglepő, ha egy szép napon a Trebtsch-Lincoln Ignác is azok közé kerülne, akik csodálatosképpen eltűntek a föld színéről.

Megállapítja a berlini tudósítás, hogy Ignácus még alig volt tizenhét esztendő, amikor egy szép napon eltűnt Budapestről. Egy darabig senki sem tudott róla, egyszerre azonban híre járt, hogy a pápi pályára készül Kanadában, még pedig az anglikán egyház védőszármájai alatt.

Ignácus azonban nem igen érezhetett hivatást a pápi pályára. Egy szép napon ugyanis azzal lepte meg a bámuló világot, hogy képviselő lett az exkluzív Anglia egyik kerületében, a dorchesteri kerületben.

A háború közben Ignácus lába alatt meleg lett a talaj Angliában, mire átvitorlázott Amerikába. Itt azzal kezdte a működését, hogy veszedelmes nemzetközi kémnek adta ki magát és mint ilyen szenzációs cikkeket írt a World hasábjain.

Az angol kormány abban az időben még azt is elhitte, hogy Ignácus kémkedett. Ezért a kizárását követelte Amerikától. Amerika azonban csak akkor adta ki Ignácust, amikor az angol kormány csekchamistás vádjait emelte ellene. Ekkor Angliában elítélték és börtönbe küldték Ignácust.

A börtönből kiszabadulva jó soká nem hallott magáról. Egyszerre azonban feltűnt, mint a Kapp-féle ellenforradalom cenzora és Kapp tanácsadója, a német reakciók egyik büszkesége.

Amikor a Kapp-féle dicsőségnek vége szakadt, Ignácus el-
len is elfogott parancsot adtak ki a német hatóságok, azonban si-
került megelérnie. Ekkor, mint a fáma mondja, az orosz reakció-
sokkal lépett összeköttetésbe, majd magyar tiszti csoporttal szö-
vetkezett és amikor azután kellő értesülést szerzett a terveikről,
a terveket annak rendje és módja szerint eladta a franciáknak.

Ezért azután, mint a berlini tudósítás megállapítja, Ignácot titokban halálra ítélték a német, az orosz és a magyar royalisták. Kimondták, hogy feltétlenül el kell tenni láb alul Ignácust, aki legutóbb Prágában tartózkodott.

A legszomorúbb a dologban az, hogy még mindig akadnak meglelt emberek, akik a derék Ignácot komolyan veszik.

Szeretné már hozzátartozóit
Amerikában látni?
GOLDBERGER & GOODMAN
Állami ellenőrzés alatt álló
BANKÁROK.
Mindent elintéznek
Legolcsóbb és legbiztosabb pénzküldés.
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK.
4th Fl.

Anőiszépségára

Mennyit költenek kendőzésre a nők

A washingtoni pénzügyi kormány statisztikai kimu-
tásainak egyik rózsaszínű fejezete.

A pénzügyminiszterium-
ba befolyt hivatalos jelenté-
sekből és adatokból az
világik ki, hogy 1919-ben
az Egyesült Államokban a
nők nem kevesebb, mint
750.000.000 dollár áru pu-
dért, arafestéket, piroslót
és parfümöt használtak el.
Ez a horribilis szám a
fényűzési adók lajstromából
derül ki.

A pénzügyminiszterium
jelentése szerint, férfiak
és nők vegyesen, olyan tár-
gyakra, amelyekre fényűze-
si cikkek lehet nevezni, az
említett év folyamán nem

kevesebb, mint 22.700.000.
000 dollárt költöttek el.
A férfiak 1.310.000.000
dollár árát füstöltek el. Eb-
ből 600.000.000 dollár esik
a cigarettára.

Fél millió dollárt költöt-
tek el az emberek ékszerre,
de ez az összeg csak fele
annak, amit cukorkára köl-
töttek el. A proibíció
nagyban használta a soft
drinknek. 1919-ben 250.000.
000 dollárral többet adtak
el, mint az előző évben.

A rákogumit újra Sam
fényűzésnek tekintik. Erre a
cikkre 50.000.000 dollárt
költöttek el az emberek.

A 112 éves szerelmes

Samuel de Grofsky keservei

Panaszkodik az öreg, hogy nem igen vetnek szemét rá
a hölgyek.

Samuel De Grofsky elhatá-
rozta, hogy nem fog többet meg-
nősülni. A nők, ugyilátszik, nem
szeretik. És Grofsky nem tud-
ja meggyőzni őket arról, hogy
ő van olyan jó, mint a nálánál
fiatalabbak. Ennek következté-
ben elhatározta, hogy élete
hátralévő napjait mint aglegény
fogja eltölteni.

Grofsky azzal a vigasztal-
lással él, hogy a mai nők-
nek az izlése nagyon kifinom-
odott. Ő azon a véleményen van,
hogy azért, mert ő 112 éves,
az még nem ok arra, hogy a
házasági ajánlatát visszautasí-
tsák.

Elhatározta, hogy mint
legényember fogok meghalni —
ezt a kijelentést tette az öreg
fiú. A feleségem hetven éves
korában halt meg. Azóta csak
egyszer gondoltam arra, hogy
újra megnősülök. Ez akkor

volt, mikor pontban százket-
t évem voltam. De manapság a
nőkben nincsen elég itélőké-
pesség. Fiatalabb embereket
komolyabban vesznek, mint
férj jelöltet. Engem nem
akartak sehol se komolyan ven-
ni.

Grofsky világéletében norma-
lis, elég szép életet élt. Nem
élt vissza a természet adomá-
nyaival. Nem iszik, nem do-
hányzik, talán ennek tudható
be a hosszú életkora. Tisztelet-
teljes korára tekintettel még
elég fúrge és sétatáplálva jár,
mert az divatos.

Oroszországban született, és
harminckett évvel ezelőtt jött az
Egyesült Államokba. Hosszu
élete alatt egyetlen egyszer
volt közel a halálhoz, de akkor
nagyon közel volt hozzá. Egy
engeri útja alatt, (hatszor
kelt át az óceánon), veszedel-
men meglepett. A hajó or-
vosa halottnak nyilvánította.
Erre azonban azonnal magához
tért és kijelentette, hogy ő
már nagyon is egészséges ah-
hoz, hogy halottnak tartás-
k. És azóta kutyabaja se volt.

GYOMORRONTÁS
Gyógyítsa Ennek Igazi Okát
Szedjen Dr. Edwards'
Olive Tablettákat.

Ez teszi szörnyű gyomorbetegségeket. Orvosi
szóval az okát az alábbi: hogy az emészté-
si idegrendszer rendeltetését, a baj
valódi okait, rendeltetését és a
betegséget orvosolják.

A Dr. Edwards' Olive Tabletták kel-
lemes módon a veszt feloldják. Ha a be-
beteg és vese rendszerének, a rossz
emésztésnek és gyomorbetegségnek nincs
helye.

Rozsa a száján, fehér a nyelve, egy
húsa nem bírja el a súlyát, vagy van
baja emésztésnél elegendő! Szedjen Dr.
Edwards' Olive Tablettákat, és a calomel
helyett.

A Dr. Edwards' Olive Tabletták szű-
ségei kivonatának teológiai való ve-
gyülete. Paolaj szinikről felismerhető.
Fájdalom és veszté nélkül hatnak.

Vegyen be egy-kettőt lefekvéskor
azonnali enyhülésre. 15c és 30c.

EMIL NYITRAY
224 E. 19 ST.,
NEW YORK, N. Y.

BANKKÉPVISELŐKÉRT
keresünk az Egyesült Államok min-
den területére. Ha nagy ismerettség
van és jóvődelmes mellettkeresésre
akar szert tenni, írjon kérésű adá-
tokkal a következő címre:
BANKKÉPVISELŐ
Care of "Wababab"
603 Tribuna Building, NEW YORK.

MEGTALÁLTÁK AZ OLAJ MÁGNÁS GYILKOSÁNAK NAPLOJEGYZETEIT IS

MINT VOLT FÖLDÖN JARÓ
ÖRDÖG J. L. HAMON.

Aki komolyan hitt a saját asz-
zonyi hitében.

Mint ismeretes, Jake L. Ha-
mon, oklahomai olajmágnás és
sokszoros milliókkal bíró politi-
kus különös és titokzatos körü-
lmények között nemrégiben el-
hunyt. A vizsgálat azonnal meg-
állapította, hogy a híres embert
meggyilkolták.

A nyomozás megindult és en-
nek folyamán a gyanus Mrs. Ha-
monra irányult.

A gyilkossággal vádolt asz-
zonynak a naplóját a napokban
megtalálták a hatóságok. Ez a
napló élel világot vet a szere-
néséleten teremtés lelkiállaga-
ra és mindennél élelbenben il-
lusztolja, milyen lelkiállapot
előzthette meg a gyilkosság vég-
rehajtását.

Az asszony a naplójában a meg-
gyilkolt emberrel csak mint a
démónt és mint a földön járó
ördögről emlékszik meg. Elmond
ja benne, hogy a "colonel" ho-
gyan hódította őt meg hosszú
udvarlásával, hogyan kerestte
végül a hálójába.

"Ha egy szép napon megfoj-
tanak, vagy agyonszurnak, írja
a naplójában, akkor is tisztá
lesz a lelkiismeretem, mert tud-
om, hogy a jogaimért végig és
hősiesen küzdöttem."

"Egészítem mindenre, ami
szent, itt, Isten előtt, hiszen
most magam vagyok és senki
sem láthat a lelkeembe, csak ő,
hogy soha nem lettem volna en-
nek az embernek a szeretője, ha
az ígéreivel el nem kábit.

"Nemrégiben már egyszer el-
akartam hagyni. Nem tehettem
meg, valami magikus erővel tar-
tott a hatalmában és az ígére-
teivel — oh, milyen szépen tu-
dott igérni — újra és újra elhal-
mozott.

"Kegyetlenül csúnyán, rosszul
bánt velem és nekem nem volt
elég erőm ahhoz, hogy otthagy-
jam. Mert újra és újra, egy-egy
viharos jelenet után, megmutat-
ta a jövő esilógó és gyönyörű
képét és én hittem ebben a jó-
vóban. Mindig reménykedtem
abban, hogy a kegyetlen termé-
szete egyszer csak kitobolja
magát és akkor majd beáll a
nyugalom, a szép és birtató jó-
vő tényleg el fog érkezni.

"Kegyetlen, komisz, rongy em-
ber. És gyáva. Ahogy nincsen
elég bátorsága, hogy elvegye az
életemet. Fél a gyilkosságtól,
fél tőle, hogy megtudják: ő volt
az én gyilkosom. Ha meg tudná
gyilkolni annak biztos tudná
hogy soha semmi bamba nem
lesz, akkor, egészen bizonyos,
meggyilkolna. Így azonban meg-
elégzik azzal, hogy lassan, foko-
zatosan gyilkoljon a gazdasá-
val."

Mintha érezt volna a közelgő
tragédiát, a szerencsétlen teremtés,
december tizenkettődikéi dá-
túma a következőket írta:

"Mielőtt holnap meghalok, a
figyelmeltetésem minden lány-
hoz, minden asznoyhoz le kell,
hogy írjam.

"Minden lány, minden asz-
zony kerülhet abba a helyzetbe,
amibe én kerültem. Minden nő
belekerülhet egy lelkiismeretlen
férfi hálójába. De ha az a férfi
nem is lelkiismeretlen, mégis,
minden nő számára az a taná-
csom, ismerje meg azt a férfit,
akit megszeret, kívülről-belülről.
Anélkül, hogy ezt megtenné, ne
engedjen a szerelem csábzá-
sainak.

"Azalatt, hogy meg kell a fér-
fit ismerni, nem azt értem, hogy
a nő kívülről ismerjen valakit,
az arcát, a ruháját, a modorát,
amely a legtöbb esetben a ly-
vánosság előtt mutatkozik és en-
nek következtében álszok, nem
igaz, tetített. Ismerje meg azt
a férfit igazán, mikor egyedül
van, mikor a szónak senki más
nem lehet a tanja, csak a négy
fal és a nő. Ilyenkor kell a fér-
fit igazán megismerni.

"Addig, amíg a férfi nem
győz, addig igér, fűt-fűt, addig
hízeleg, addig jó, mihelyt győz,
akkor szemtelen és visszaél a
helyzettel. Ezt ne felejtse el egy
nő sem. A férfit a legrosszabb
oldaláról kell megismerni. S ha
a nő a férfinak a rossz oldalát
megtanulja szeretni, vagy in-
kább becsülni, akkor méltó arra,
hogy feleségül menjen hozzá."

A szerencsétlen asszony, ugy-
ilátszik, hitt ebben a teoriában
és ő maga is alkalmazkodott
hozzá. Aldoztat a leggonoszabb
embernek tartotta, ezt a fel-
jegyzései igazolják, mégis ra-
gaszkodott hozzá.

Még mindig nem késő

boldog karácsonyi ünnepeket
szerezni hozzátartozóinknak

Még mindig alkalma van

ugy küldeni pénzt az óhazába,
hogy azt még

Karácsony előtt

kifizesse a bank vagy a posta bármelyik
városban vagy községben

Küldjön pénzt kábel útján

GYORSAN — BIZTOSAN — JUTÁNYOSAN

GONDOLJUNK azokra, akik a tá-
volból felénk nyújtják esdő ke-
züket. A mi szeretteink meg-
emlékeztünk az ő egyetlen reményé-
gük. A mi nekünk néhány dollár csak,
az nekik boldog karácsonyi ünnepet je-
lent.

A kábelsürgönyi pénzküldésért épen
olyan teljes szavatosságot vállalok,
mint a postán küldött összegekért.

A kábeli küldés díja 2 dollár 50 cent,
semmi külön költség a küldőt nem terheli

KISS EMIL bankár

133 Second Ave. New York

Nem váloók a gyermekesere

Érdekes válóperben hozott
tegnap ítéletet Levine bíró a
clevelandi megyei törvényszéken.
A tényállása az úgynék a kö-
vetkező:

Charles L. Lundquist clevelandi lakos válóperet indított a
felesége, Eliza A. Lundquist el-
len, azon az alapon, hogy Atlee
Julius hevű eszemőjének szü-
letése alkalmával becsapta őt.
Azt állította a férj, hogy az asz-
zony ki akart vele békülni,
amikor az ő saját gyermeke is
megszületett, mire elhatározta,
hogy a fogadott gyereket odébb
adja.

A bíró elutasította a férj vá-
magát helyett a férjének meg-
mutatni. Így is történt, mondja
a férj és őt az idegen gyerek

kel alaposan becsapták.
Elmondta, hogy remek eszo-
rot küldött a kórházba, ahol a
felesége állítólag feküdt. A eszo-
ron felírás is volt: "Az anyának
és a gyermeknek — a papától."
Később el is ment a kórházba,
ott azonban úgy találta, hogy
nem a felesége, hanem egy má-
sik asszony fekszik a felesége
neve alatt lajstromozva.

Az asszony a tárgyaláson nem
is tagadta ezeket a ténykörül-
ményeket. Elmondta, hogy a
benne élő anyai szeretet folyton
gyereket akart és hogy tényleg
megegyezett a kórházban fekvő
asznoynyal. Kezével ezután
azonban az ő saját gyermeke is
megszületett, mire elhatározta,
hogy a fogadott gyereket odébb
adja.

A bíró elutasította a férj vá-
lókérését, kimondva azt, hogy
a törvényes váloók a jelen eset-
ben fenn nem forog. Többek kö-
zött ezeket mondotta az indok-
lásban:

"Be van bizonyítva az, hogy
Mrs. Lundquist ámitással élt,
azonban ennek az okát másban,
mint az anyai szeretetben nem
találhatom."

"Ez azután nagyrészt világos
is vet az ügyre. A bíróság kény-
telen rokonszenzettel viseltelt
Mrs. Lundquist irányában, da-
cára annak, hogy helytelenül
járt el."

"Amennyiben a bíróság azt
tartaná, hogy minden hazugság
váloók, nagyon kevés szálad
lenne az államban, amely bármi-
kor válóper alapján fel ne bo-
molhatnék."

Mrs. Lundquist a gyerekekkel a
karján vett részt a tárgyaláson.
Többször kiemelte azt, hogy a
gyerek mennyire hasonlít az ap-
jához.

JÓ LESZ SIETNI

MIELŐTT TÖRVÉNNYÉ VALIK,
hogy csak amerikai polgárok hozhatják ki hozzátartozóikat.
Készítse el MOST okmányait, hogy még időben megkaphassák a
bevándorlási engedélyt.

Most küldjön pénzt haza KARÁCSONYRA és ÚJEVRE a napi
árfolyam mellett.

\$3.00 TAVIRATILAG IS KÜLDHET haza
pénzt; bármint nagy összegnél a kü-
lön költség csak 3 dollár.
HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA AZ EREDETI ÁRAK
MELLETT.

Forduljon személyesen vagy levél útján az alábbi címre:
THE STATE BANK
MAGYAR OSZTÁLY
374-378 GRAND ST. NEWYORK, N.Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN

MAGYAR ROBINZONOK.

Két youngstowni magyar fincska kalandos utazása az üres vasúti kocsiiban.

Hollis János és Lesko Géza, mindketten youngstowni, 11 éves fiúk, akik szüleiknek 115 Douds Alleyben lévő házában laknak minap reggel egy üres vasúti károt látták a közeli pályafolyók.

Mint aféle gyermekek, be-másztak a károkba, ahol ját-szani kezdek, míg végre a káre-ajtaja váratlanul beszakadt. A két gyermek persze megijedt és elkezdtek kiabálni, de a kocs-i, a melyeket a vasútyonokon tolattak, olyan zajt csinált, hogy bizony a kiabálást nem

MOLNÁR KÁROLY ELHUNYT.

A magyar városrészekben közismert Molnár Károly, hosz-szu éveken át magyar szalonná-s, majd az első magyar fuvarvál-lalat tulajdonosa meghalt hét-főn reggel 6 órakor Cleveland-ban a 10018 Sophia Avenue-n lévő házában.

Molnár Károly, mint 19 éves ifjú jött ki Amerikába Borsod-negyve Szendrőd közszőlőből, 25 évvel ezelőtt, s 1901-ben lé-pott házasságra Clevelandban Pekárovié Annával. A házasa-gukat négy gyermekkel áldot-ta meg az ég, a 18 éves Ernő, 17 éves Irma, 15 éves Károly és 12 éves Lajoska. Hónapok előtt vesebaj támadta meg a külön-ben erős szervezettel embert, s betegsége két hóval ezelőtt ágybadithatta meg szenvedés-től. 44-ik életévében, boldog házassága 20-ik esztendejében.

Sok jó embere volt az elhunyt-nak, s a magyarság őszinte kö-zösége kérésére a 1901-ben lé-pott házasságra Clevelandban Pekárovié Annával. A házasa-gukat négy gyermekkel áldot-ta meg az ég, a 18 éves Ernő, 17 éves Irma, 15 éves Károly és 12 éves Lajoska. Hónapok előtt vesebaj támadta meg a külön-ben erős szervezettel embert, s betegsége két hóval ezelőtt ágybadithatta meg szenvedés-től. 44-ik életévében, boldog házassága 20-ik esztendejében.

ARANYLAKODALOM.

New Haven, Conn. — Szép cen-tiádi ünnepély zajlott le New Haven-ben, november 28-án. A húszéve-letben álló 78 éves, nézsai (Nég-rád-m.) születésű Adler Fülöp ün-nepe mellett, a vaski (Pestm.) szü-l. Hirschler Máriával kötött boldog házasságának ötvenedik évforduló-ukájuk szülinapján.

Adler Fülöp—Hirschler Mária.

A szép kort jó egészségben el-ért házaspár 1870. november 28-án kötött házasságot az asszony szü-leihez, Valkó, pestmegyei köz-ségben. Házasságukból tizenhárom gyermek származott, akik közül 9 van: életben és pedig Magyarorszá-gon Róza, Jakab, Linka, Ameriká-ban pedig: József, Ignác, Herman, Dező, Béla és Teréz. Ezek közül József már 30 éve, Ignác pedig 15

EGY PHOENIXVILLEI MAGYAR ASSZONY - VAKMERŐ BANDITÁK KEZEI KÖZT

A pennsylvaniai Phoenixvil-len a minap délután fél 4-kor az otthonában egyedül levő Boeckay Mihályné a könyháiban éppen ruharetegéssel volt elfo-glalva, mikor egyszerre két álarcos férfi nyitott rá s az egyik rögtön torkon ragadta, elfogta, pénzt követelve, mi-alatt a másik — mindent fel-forgatva — kutatni kezdett. Boeckayné halálra fenyeget-tek, kancsót, húsdrárlót, s egy virágcserepet vették fejéhez, mely az ütések folytán négy he-lyen is beszakadt. A torkon ra-gadt s megfulladásához közel volt asszony nem tudott szóba jutni s csak kézfűrészfű által az-tal rablók tudomására, hogy ott-thon kuporgott pénz az emelet-en van, ekkor nyakánál fogva felvonultak a mák, akkor sok sebből vérző Boeckayné, ki ott szintén kézfűrészfű rú-matott a 300 dollárját tartalma-zó tükörös zsebre, mely a fenye-géssel távoztak a rablók, hogy egy szót se merjen utának ki-lítani, mert azonnal felövik.

Az ekként megkínzott és ki-rabolt asszonynak orrán, szá-gán, füleit folyt a vér, de mégis volt annyi eráje, hogy le-vászorgott az udvarra, mikor éppen Várady Imréné szomszéd-asszonya jött, ki a veres ese-ménytől annyira megijedt, hogy szobájába zárkózott s az első percek rémség hatása alatt nem tudott hírt adni a közeli gyárban dolgozó férjének s fu-nak, kik a szomorú esetről csak akkor szereztek tudomást, mi-akor az iskolából hazatérő két kisebb fiú hálósóbájába panla-gán véresen, kimerülten talála meg édes anyját, kik aztán Va-rady Bertával és Piroskával azonnal futottak a mit sem sejtő férjhez s Mihály fiahoz.

Phoenixville egész magyarsá-ga nagy részvételt van Boeckay Mihályné iránt, ki orvosi kezelés mellett beteges fekszik; a rendőrség pedig lázasan ku-tat a rablók után vérebeikkel. A gyanu az, hogy a nála több alkalommal megfordult s velük jót tett csavargók valamelyik-ily gazette, kik a lakásban teljesen tájékozottak voltak.

FARKAS BÉNI ÉS NEJE SZÜL. OLÁH ERZSÉBET, PERRYPOPLI (PA.) LAKOSOK, UTÓBBI MATTÓ DÁNIEL ÉS CSABAY JULIANNÁ TIZENHÁROM LAKOSOK.

Broomfield, W. Va. — Varga Károly téesói (Máramarosm.) és Varga Regina viski (Máramarosmegye) illetőségű hitves-társak fia Bálint nevet kapott. Keresztanyók: Lajos Bálint és neje szül. Kós Eszter téesói lakosok.

West Brownsvalle, Pa. — Horváth Károly nyírbátori (Szabó-bolesmegye) és Ilés Erzsébet thuzséri (Szabolcsmegye) szá-rvására a rendes tagokra támasz-kodott. Minthogy azonban töb-ben Magyarországra vandoroltak vissza, ezért igénybe vette a környéki bonfitársak segítség-tét is, akik szép tanácsot adták áldozatkészégüknek, mikor ok-tóber és november hónapok fo-lyamán az egyházi előjárók és néhány önkéntes fáradozó hívő-ket erre felszólították. A gyűjtést a következők végezték: Balog István, Balog Péter, Benke Károly, Csáky József, Dancs János, Husz Sándor, Jóbgyi János, Kiss Péter, Kotán István, Kovács István, Mészáros Sándor, Szabó Dániel, Szathmáry Lajos, Szilágyi András, Sülies István és Varga András. Az adakozóknak hálás köszö-nétét fejezi ki a presbitérium ez uton is.

BÁL UTÁN.

A Brownsvalle Magyar Ifju-sági Önképzőkör tánevigalmát a helybeli és vidéki közönség szép számban kereste fel. A ta-gok mindent elkövettek, hogy a megjelentek a legkellemeseb-ben érezzék magukat. De a rá-sok költsége, tiszta maradvány volt 155 dollár és 55 cent, amely összeg teljes egészében az Önképzőkör alapítójához csatoltattott.

BEKÉRÜLÉSEK.

Star Junction, Pa. — Szakál László szilicei (Gömör-Kishont megye) és B. Farkas Julianna szini. (Abauj-Torna megye) születésű házaspár ikergyerme-kei közül az egyik Sándor, a másik Bertalan névre keresztel-tették. Az elsőnek keresztüzülei

NÉGER RABLÓK A KIVERTÉK A JOBB MAGYAR BOLTBAN SZEMÉT A TÓTOK

Kifosztottak egy south bendi magyar kereskedőt.

South Bendben, Ind. teljes lendületben vannak a téli munkanélküliség idején szokások rablások, betörések, utonál-lások. Utóbbi hónapokban a go-nosztevők előszeretettel hatol-tak be ruha és élelmiszer bol-tokba s a támadás időszakának megválasztásával éppenséggel nem törődtek.

A minap a West Linden utca 2020 sz. alatti Györgyi Sándor-féle magyar mézszűrés és fü-szerboltban is jártak a hara-miák. Az esti órákban ugyanis két néger, hatolt be Györgyi üzletébe. Ott is többen voltak jelen a tulajdonos társaságában, de ez cseppet sem háborgatta a gonosztevőket. Falhoz szorították az üzletben voltak, mi-alatt a díszes pár egyik tagja a cash register kifosztásához látott s abból mintegy 200—300 dollár készpénzt emelt el. A pénz elvétele után hidegvérrel távoztak tettük színhelyéről.

Mikor az üzletben volt embe-rek meglepődésükből magukhoz tértek, telefon utján az esetről azonnal értesítették a rendőrsé-get. Egy megerősített rendő-rőrségi kiscsapat a veszélyeztetett helyre, tüzetesen átkutatatta meg a szomszédos telkeket is, de a rablók csak hűlt helyét ta-lálták, de a ház, hogy azok a rend-őrök meggyőződése szerint va-lamelyik közeli néger családnál nyehthettek menedéket.

EGYHÁZI HIREK.

HIKÉK BROWNSVILLE, PA. VIDÉKÉRŐL.

Keresztelések. Star Junction, Pa. — Szakál László szilicei (Gömör-Kishont megye) és B. Farkas Julianna szini. (Abauj-Torna megye) születésű házaspár ikergyerme-kei közül az egyik Sándor, a másik Bertalan névre keresztel-tették. Az elsőnek keresztüzülei

Kollektálás.

A Brownsvalle, Pa. Reformát-us Egyház templomának meg-vásárlása óta ugyolyván kizárólag a rendes tagokra támasz-kodott. Minthogy azonban töb-ben Magyarországra vandoroltak vissza, ezért igénybe vette a környéki bonfitársak segítség-tét is, akik szép tanácsot adták áldozatkészégüknek, mikor ok-tóber és november hónapok fo-lyamán az egyházi előjárók és néhány önkéntes fáradozó hívő

HIKÉK AZ ALPHAI, N. J. REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Harangváltás. — Az Alpha, N. J. és Vidéke Magyar Ev. Ref. Egyház november 28-án, vasárnap délelőtt avatta fel egyszerű és mégis ma-gasztos ünnepség keretében nemrög vasárolt második nagy harangját. Az ünnepély délelőtt fél 11 órakor kezdődött. A gyülekezet a tem-pion előtti térségen kalapelve állt, míg Nagy Emil south betliehemi ref. lelkész a templom előcsarnoká-ban a harangváltási szertartást végezte, majd bevonult a gyüleke-zet a templomba. Kovács Ferenc bloomfieldi főiskolai tanár tartotta az invokációt és olvasott bibliát. — Aszary János philadelphiai ref. lelk-ész mondtotta a felavató előimát. Ludman Sándor bridgeporti ref. lelk-ész tartotta az ünnepi beszédet. Szilágyi Endre lelkész mondtotta az utóimát. Nagy Emil lelkész meg-keresztelte Doboss András és neje kis gyermekét. Az egyház lelkipás-zora végezte a szokásos hirdetése-ket. Az egyes adakozók név szer-int nem említhetjük meg, azonban, Papp Sándor és neje, Martins Creeki, Pa. lakosok ötven dolláros adománya csak öt dollárnak lett hirdetve s e helyen igazítjuk ki s az egyház köszönetet mond a szép adományért. Krajcsinger János öt dolláros adománya tévedésből nem lett hirdetve.

J. F. STEFKO'S BANKING HOUSE

704 E. Third St., Bethlehem, Pa.
Branch Foreign Money Order Agent of AMERICAN EXPRESS COMPANY at
POTTSVILLE, PA. NORTHAMPTON, PA.
536 North Center St. 1401 Newport Ave.

!!! Be akarják tiltani a bevándorlást!!!
Amerikai hivatalos körökben foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a

BEVANDORLÁST EGY VAGY KÉT ESZTENDŐRE BETILTJÁK.
E nagyon is komoly dologra kötelességünknek tartjuk fölhívni ügyfeleink, barátaink és ismerőseink figyelmét azzal, hogy

AKI MÉG CSALÁDJÁT, ROKONÁT KIAKARJA HOZATNI — KERESSEN FEL AZONNAL BENNÜNKÉT.
A mi szakértelmünk és megbízhatóságunk, minden irányban való amerikai és hazai összeköttetésünk, sok-sok esztendői tapasztalatunk a legteljesebb biztositék arra, hogy mi ügyfeleinket és barátainkat mindenki másnál gyorsabban, szak-szerűbben és lelkiismereteseb-ben szolgáljuk ki.

PISO'S

Ha Amerikába kihozatni akarja rokonait, forduljon bizalommal hozzám. OHÁZABA UTAZÓK KERJENEK HAJÓ ÁRJEGYZÉKET. PÉNZKÜLDEMÉNYEKET a leggyorsabban eszközölök. UTLEVELEKET MEGSZERZEK. Irjon még ma e címre: MORRIS ENGEL, Bankár 129 Greenwich Street, New York, N. Y.

Az a háromszáz és egyhány család, akit mi hozat-tunk eddig ki, minden szónál igazabban bizonyítja, hogy MI RASZOLGALTUNK MINDENKINEK A BIZALMARA.

Most érkezett MAGYARORSZÁG hivatalos nagy FALI TÉRKÉPE Ár \$1.25. "Posti Hirlop" térkép albuma 50 cent. — Kapható Oceania Co. 306 East 13 Street, New York.

J. F. STEFKO'S BANKING HOUSE
General Director: MILKOVICS LAJOS
406 Lehigh Ave., Palmerton, Pa.

A testnek télen jótláplálnak kell lenni

Csak úgy kapja meg a test a kellő mennyiségű táperőt, ha a gyomor kifogástalanul teljesíti kötelességét, pontosan megemészti a táplálékot s a belekből szabályosan eltávolítja a salak.

Biztosítja a pontos emésztést.

és a belek kiürülését, valamint az emésztőszervek fertőtlenítését. Tegyük próbát evel a kipróbált szerrel, ha bajunk van gyomrunkkal. Első használat után javulás áll be egészségünkben s a javulás fokozódik, minél tovább használjuk a Partolát.

Minden Család Tartsa Kéznel.

a hashajtók, gyomor és vértisztítók, fertőtelenítők királyát, a Partola cukorkát, amelyből egy nagy bádogdobozzal 1 dollár 10 centért, hattal egyszerre rendelve 5 dollár 50 centért küld a

Partola és a többi Partos különleges-ségek otthona
Partos Patika
160 Second Ave., New York, N. Y.

és az ottani ref. egylet. Az ünne-pély tiszta bevétel \$721.65.

Diszabád. A templomi istentiszte-let után az egyház iskolatermébe vonult a közönség, ahol már várták a gaszagon terített asztalok. Varga Endréné, Simon Jánosné és Vég Jánosné szakácsmestereket díca-rik a jobbnál jobb eledelk. Varju Lidi, Simon Margit és Bertha Mar-git egyenesen szolgálták ki a vendé-geket. Ludman Sándor, Nagy Emil, Aszary János, Kovács Ferenc, Szilágyi Endre lelkészek és Varga Já-nos, az egyház gondnok és Hegedűs István, a south betliehemi egyház pénztárnoka mondták sikerük történetét. Az elemicikkeket az egy-háztagok, a hűsítő Kis Lajos szó-dagyáros, egyháztag ajándékozták.

Könnyen Elkészíthető Izletes Étél

EZ egy olyan étel a mely kielégíti a legheszebbek étvágyát is. És fél óra sem kell elkészítéséhez. Süsítő meg egy szelét húst. Főzzen riskását délvédeli mintára, úgy, hogy minden szemé pelykét kioldjon. Ontse le arany színre olvadt vajjal és úgy tálalja fel. Nincs ennél izletesebb étel.

Aztán meg egészségesebb étel sincs a riskásnál. Tápláló és erőt adó. Ener-giáját fentartja napi munkájához. Megerősíti önt. Gyorsabban emészthető akármilyen ételmel is. A riskása a legcsodálatosabb éledeletermény. Az amerikai riskása pedig a legjobb a világon.

Kisérleje meg mesteri elkészítésénél ezt a módját
Mossa meg a riskását jól egy szitában. Használjon egy mély cserep vagy zománcos üstöt. Négy csésze forrásban lévő vízbe tegyen egy kanálnyi sót. E forrásban lévő vízbe olyan lassan öntsön egy csészenyi riskását, hogy az a víz forrását meg ne akassza. Villával emelje meg néha-néha a riskását és rázza meg itt-ott az üstöt, nehogy a szemek az üst fenekére tapadjan. De — az igen fontos — sohse kavarja fel a riskását. Husz percig főzze. Aztán ontse le róla a vizet, ha ugyan van rajta és tegye nyílt tűzhelyre a melyen puhára duzzadnak a szemek és meg nem kozmásodnak. Minden szemé külön állóvá válik, felpuffadnak, puhán és izletesen. Akármelyik ismert szakácskönyvben megtalálja a riskása elkészítésének különféle módját.

ASSOCIATED RICE MILLERS OF AMERICA, Inc., New Orleans, La.
EATORICE
(EGYEN RISKÁSÁT)

MAGYAROK AMERIKÁBAN

HOGY O... A FÉRJ... Budapest

A budapesti... Dr. Valentín... Annát, akik... közönségben meg... rabolták Berger... kedőt és az ut... szöttek.

A gyilkosság... követtek... ket napok óta... gyilkosság szin... helyre, onnan... felé veték utj... helyen nagy... majd egy ottan... autóbilt béré... zaspárt huszón... vitte a fővár... szombathelyi re... ta Budapestre... tivel sürgönybe... zef-utató 20-dik... vő Pösch-féle v... reték őket, m... stett, de a hat... hogy a Lukács... jágba a gyilkos... bérték és ott... Ott sem találá... maradt egy kis... mezből előker... utlevelei és eg... mányai.

Időközben a... állapította azt... lentin a gyilk... előtt Budapest... nevelő egy esat... tizenöt ezer ko... zal, hogy Mün... gorlatozni. Ház... egy nőnek, aki... gyobb összeget... nis, holott a fel... ködött Budapest... A rendőrség... delmi iskolái... nyomra, aki m... tott a központi... Márffy rendőr... elmondotta neki... mat-utca egyik... férfi és egy nő... előtte nagyon... "Az Est"-ben a... gyilkos orvos... között személyi... sz azzal, amit... a villában lát... Ez ügyetesen... azonnal intézk... detektívfelelgy... rével autójn r... ki a megjelölt... található férfit... tágak és ha sz... elő. A detektí... szobába, esak... tak egy ház... pillantásra... hogy a nyomra... delmi iskolái... személyleírás... hatóságok által... tokkal és hogy... állnak, az Dr... felesége.

— Maga öltö... Bergert — szólt... főfelügyelő az... fira, aki elsap... dett és értelm... tett ki, azonban... tisztázódott.

— Igen, igen, a Dr. Valentín m... sége — úgy va... meg Bergert.

Dr. Valentín felesége beist... tett, most már... — Ugy van, gyök a gyilkos és nyugodtan... taktivek helye... és bevégék a... ság központi ü... Dr. Márffy ka... megkezdte kiba... — Pinkafon... meg Berger Ze... dövel — mon...

\$10... Hétfőn... kámba és... dollár jut... nyomára v... Minder... HC... 11902 Buc...

kell lenni
 o meny-
 stalambul
 nészti a
 ltávozik

**Az orvos
 Cukorka
 Alakban**

nésztest.
 emészto-

szerep.
 asznalat
 a javu-
 aljuk a

Kéznél.

ertotele-
 melyből
 centért

ándék szelvény
 rem az 1921. évre szó-
 szalmaptárt.

**Magyar Fogorvos
 Pittsburghban, Pa.
 DR. S. FIRESTONE**

AVE. NIXON SZINHÁZ SPLETT.
 emelet, 222. szoba. A Kaufmann &
 Baer nagyruházati felhőcknytra.
 den a szomszédos vasúti munkálat miatt
 metlett és jutányosan végez.

(RISKÁSA)

tes Etel

mindennap-élvezni
 min a krumplit;
 l. Egy főzőleket,
 baromfiyal. / Egy
 tejfellel. Háromszáz
 van elkészítésének.

a módját
 ljon egy mély
 an lévő vízbe
 olyan lassan
 rását meg ne
 és rázza meg
 re tapadjanak.
 Husz percig
 és tegye nyit
 és meg nem
 felpuffadjan,
 ben megtalálja

CE
 ASAT)

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK BUDAPESTI JELENTÉSEK OHAZAI UJSÁGHIREK

HOGY OLVASTA RÁ A FELESÉG A FÉRJRE, HOGY RABLÓGYILKOS

Budapestben elfogtak egy rablógyilkos orvost és a feleségét.

A budapesti rendőrség elfogta Dr. Valentin Gyula orvost és feleségét, srületteit Degg Annát, akik Pingau osztrák községben meggyilkolták és kirabolták Berger Frigyes kereskedőt és azután Budapestre szöktek.

A gyilkosságot november 3-án követkelt el a tettesek, akiket napok óta keresek a rendőrség, miután tudta, hogy a gyilkosság színhelyén Szombathelyre, onnan pedig Budapest felé vették útjukat. Szombathelyen nagy mulatást csaptak, majd egy ottani fuvaros csejtől autómobil bérletet, aki a házaspárt huszonegyezer koronáért vitte a fővárosba. Mire a szombathelyi rendőrség látvárszombathelyre jött és a detektív sörnyében megjelölt József-utca 20-dik szám alatt lévő Pösch-féle vendégházban keresték őket, már nyomuk vesztett, de a hatóság meg tudta, hogy a Lukács-fürdő szállójában a gyilkosok éjjel szobát béreltek és ott tartózkodtak. Ott sem találták őket, de ott maradt egy kis keziratok, a melyből előkerülték a házaspár utlevelei és egyéb igazoló okmányok.

Időközben a rendőrség megállapította azt is, hogy Dr. Valentin a gyilkosság elkövetése előtt Budapestben élt mint házi- nevelő egy családánál, amelyől tizenöt ezer koronát esalt ki az- al, hogy Münchenbe megy szil- gortozni. Házaságot is igent egy nőnek, akitől szintén na- gyobb összeget sikerült kiesla- ni, holott a feleség itt rejtőz- ködött Budapestben alnév alatt.

A rendőrséget egy kereske- delmi iskolai tanuló vezette nyomra, aki minap este beállit- totta a központi ügyeletet, Dr. Márffy rendőrkapitányhoz és elmondotta neki, hogy a Gyarmat-utca egyik villájában egy férfi és egy nő szállt meg, akik előtte nagyon pingausak, mert "Az Est"-ben a pingau rabló- gyilkos orvostól és feleségéről külső szemleleírás megegye- zik azzal, amelyet ő tud adni a villában látott párról.

Az ügyeletes rendőrkapitány azonnal intézkedett, hogy Deák detektívőfelügyelő négy embe- rével autót rögtön menjenek ki a megjelölt villába és az ott található férfit és nőt igazol- tassák és ha szükséges, állítsák elő a detektívet belépve a szobába, csakugyan ott talál- tak egy házaspárt és az első pillantásra megállapíthatták, hogy a nyomravezető kereske- delmi iskolai tanuló által adott személyleírás egyezik a köröz- tetések által megfigyelt adat-okkal és hogy, akik előttük állnak, az Dr. Valentin és a felesége.

— Maga ölte meg Pingauban Bergert? — szólta rá a detektív- őfelügyelő az előtte álló fér- fira, aki elspadt, dadogni kez- dett és értelmetlen szavakat ej- tett ki, azonban a helyzet nyom- ban tisztázódott.

— Igen, igen, — szólalt meg a Dr. Valentin mellett álló fele- sége — úgy van, az uram ölte meg Bergert.

Dr. Valentin hallva, hogy a felesége beismerő vallomást tett, most már nem tagadott.

— Ugy van, uraim, én va- gyok a gyilkos — mondotta — és nyugodtan tartsa, hogy a de- tektívet elhelyezték az autóban és bevigyék a rendőrkapitány- ság központi ügyeletére, ahol Dr. Márffy kapitány azonnal megkezdte kihallgatását.

— Pinkafőn ismerkedtünk meg Berger Zeigmond kereske- dével — mondotta megtörve

AZ ARANYCSINÁLAS TITKA.

Rosenfeld Armin, akinek fogtech- nikai műterme volt Budapestben, rá- bémelte Dán Mór cipészt, hogy kü- löldi pénztelt váltja be aranyra, az arannyal menjen ki Svájcba és Franciaországba, ahol azon majd nagy áron találhat. A beváltási mű- veletet maga Rosenfeld végezte. Az aranyat Dán cipőjébe varrta, akinek sikerült is Svájcba, majd hosszas kalandok után Párisba eljutni. Amikor Párisban az aranyat értékesíte- ni akarta, kiderült, hogy az nem arany, hanem réz. Dánt csalonak nézték, le is tartóztatták és csak nagy nehezen tudta magát igazol- ni. Párisból levélileg tette meg a feljelentést a főkaptányának. A levél minap érkezett meg Budapest- re és a detektívek rögtön előállitot- ták Rosenfeldet. Csakhamar kiderült, hogy Rosenfeldnek már régi praxis- van ebben: arany helyett rézet elad- ni. Ezt pacienseivel is megtette és aranyplombák helyett rézplombákat helyeztet fogaikba. A becsapott em- berek majd minden esetben meg- tegeséget, intokosodást és foghu- gygyulladást kaptak a még ezenfelli nagy díjat is fizettek a csaló fog- technikusnak az elvégzett munkáért. Reggelre a rendőrség megállapitot- ta, hogy Rosenfeldnek iparigazolva- nya sincsen és így jogosulatlanul végezte a fogtechnikai munkálato- t. A szelvényes fogtechnikust le- tartóztatták.

MAGYAR HANGOK.

A HORGOLÓ BUDAPEST.

Nagy hajók jöttek át az Océánon, kerék kürtök barna füstöt pipátok és a nagy ha- jók bent a szürke kamrák mé- lyében reneteg gyapju-pamu- tó epjeltek maguktal. Jótékony amerikai kezek amoda messze elgurították, utjokra a pamut- gomolyagokat a azok begurul- tak mosolyogva a pesti házak- ba, Alig van ház mi Pesten, a melyben mindahány emeletén ne metélnék, sodornák, fonnák, porgetnék, gyűrűsöket gyora fe- hér kezük az amerikaiak szürke pamutját. Nagyrányon a kézi- munkásainak hőskora tört vi- vassa. Este, a lámpák csendjé- ben, ekkáznak halkan a fehér horgolótűk. Nő a kis harisnya, a karesu kabátka, a zömök teli sapka. A biedermeier-kor asz- szonyos annak idején talán több és merengőbb derűvel horgol- gattak; csak hogy akkor ám legfeljebb halk szeszermi gondok árnyéka lopozott a rizzporos hajak nagy tornyai köré, a sa- rokban lágyan szólt a spinét a horgolótűk zajtalan forgásá- ba beleszögelt, pamutgöng- gyöltő gavallér csendes bókó- lása; a ma horgoló asszonyának ablaka előtt pedig a gond és nélkülözés kopog sánta lába- kora, a fületlen kályhábar a szél cincogtatja hegedűjét és az örökijtu gavallér: a mosoly,

régóta elkerült a ház tájékát. S a szomorú szívek mélyén mégis öröm ég, míg a munka gyors kis fehér dardái össze- összezsúrnunk; mert a pamut jó, finom, meleg és amit belőle ma amatőr-kezek termelnek, kinestet ér. Dolgoznak Buda- pest asszonyai a ami kézimunka kezük alól kikerül, egyszerű szürke, csupán egyetlen díszet van: szegény uriembernek lelke fénylik körülötte, kiknek öröm volt e munka és annak eredmé- nye pedig jótérvő ajándék a tél ellen.

TITOKZATOS ÉPÍTKEZÉS AZ EMKE-KÁVÉHAZ PINCEJÉBEN.

Budapestben a Rákóczi-ut és Er- zsebet-kört sarkán pár hét óta kö- művesek dolgoznak. Furcsa és most, tél kezdődött, amikor a kömü- vesek rendszerint keztenyesítéssel kezdenek foglalkozni. Az Emke- kávéház pincéjébe hordták a mal- tert. Leszedték a táblákat, amelye- ken az állott, hogy térszások ré- szére külön termek és kuglóz.

Mi késsül itt? A munkások azt mondták, nem tudják és a kávé- házi alkalmazottak sem akartak nyilatkozni.

Lementünk hát a pincebe és egy- szerre megoldottuk a rejtélyt, a helyiség már csaknem készen áll, még pedig előadásra kézszen áll. Ha csak valami más céra/nem épít- ki szalmát. Azt is megtudtuk, hogy valami különös, pártus stit- lusú kabaré lesz itt, de a direktor nevé sem ki akarta elárulni. Csak annyit mondatk, hogy az nagyon híres pesti színész lesz az igazgató. Vajon ki lehet...?

KARÁCSONYI
 ajándékok nagy választékban
 kaphatók
KEPES GYÓCSY ZERTÁRBAN
 2017 West 25th Street,
 Cleveland, O.

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

10 INC H \$1.00
ZENESZÁMOK DECEMBER HAVÁRA

- E 4789 Cigányverekedés a falusi bírólott. I. rész.
- E 5200 Beszéltem a lelkesmet egy dalomban. Eneklő Rostás Gyula tenor, kíséri az Ujhelyi cigányhármás.
- E 1550 Krisztus Jézus szillett. Himnusz. (Ez is váruuk az Ursten. Himnusz. Chorus.)
- E 3564 Mennyből az angyal. (Pásztorok, pásztorok ürvendevő. Hegedűs Lajos, bariton.)
- E 4210 Jaj de bajos a szármélet titkolni. Botyár gyerek talpig vasban. Zenevez.

Halgassa meg ez időszéri ének és zenelemezeket.

Minden Columbia tület szivesen oljttama Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul. Magyar zenedarabok árjegyzé- ket is külszégrel adja.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemeze- ket és mondja meg a számot. Vigyásson, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy.

COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

\$100 jutalom

Hétfőn, december 6-án éjjel betörték pati- kamba és onnét elloptak 50 gallon alkoholt. 100 dollár jutalmat adok annak, aki a betörőknek nyomára vezet.

Minden értesítést titokban tartok.

HOFFMANN PHARMACY
 11902 Buckeye Road, Cleveland, O.
 288, 9, 91

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE
 TRANSATLANTIQUE
MAGYARORSZÁGBA
 Havren át

Gyors négyrepa és duplacsa-
 varu hajók

LORRAINE	Dec. 11
TOURNAI	Dec. 18
SAVOIE	Dec. 23
ROCHEMBAU	1921 Jan. 4
LORRAINE	Jan. 11
TOURNAI	Jan. 18

Közvetlen Hamburgba
 S. S. NIAGARA Jan. 5
 'Főbbi hajóindulások később
 lesznek jelezve.

A Czecho-Slovák kormány külön
 képviselője várja az utasokat ha-
 jójuk megérkezésénél Havre-ban
 és azonnali utazási céljuk felé
 továbbítja.

A francia vonal hajóin a Czecho-
 Slovák katonák ezrel utaztak a
 háború megérkezésénél Havre-ban
 és azonnali utazási céljuk felé
 továbbítja.

A francia vonal hajóin a Czecho-
 Slovák katonák ezrel utaztak a
 háború megérkezésénél Havre-ban
 és azonnali utazási céljuk felé
 továbbítja.

**JON A HELYI FRANCIA
 ÜGYNÖKHÖZ.**

ISMÉT ZAR ALÁ VETTEK KOMMUNISTA ALAPOKAT.

A Budapesti Közlönyben hirdetes
 jelent meg, hogy a Leszámítoló- és
 Pénzváltó Bankban kommunista le-
 tékek vannak, amelyeket a bíróság
 már zárolt. A hirdetésben a buda-
 pesti központi királyi járásbíróhoz
 közhírré teszi azt.

Budapesti Közlönyben hirdetes
 jelent meg, hogy a Leszámítoló- és
 Pénzváltó Bankban kommunista le-
 tékek vannak, amelyeket a bíróság
 már zárolt. A hirdetésben a buda-
 pesti központi királyi járásbíróhoz
 közhírré teszi azt.

Holland-America Line
 DUPLACSAVARU HAJÓK INDULÁSA.
 ROTTERDAM, Dec. 11. és 1921 január 22.
 NEW AMSTERDAM, Dec. 23 és 1921 febr. 3.
 NYNDAM, 1921 január 8 és február 12.
 NOORDAM, 1921 március 5.
 Fenti hajók 3-ik osztályán kitűnő és kényelmes utazás nyílik.
 EUROPA MINDEN RÉSZÉBE
MOST MÁR ROTTERDAMON ÁT LEHET UTAZNI.
HOLLAND-AMERICA LINE
 24 STATE STREET, NEW YORK, N. Y.

CUNARD LINE
S. S. CARONIA
 20,000 TONNAS.
 Indul Január 15-én
 TRIESTTBE NAPOLYON KERESZTUL.
 Harmadosztályu jegy ára \$104.50
 és \$5.00 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. — Forduljon ő hozzá.

CUNARD LINE
S. S. PANNONIA
 Indul január 22-én
 DBUROVNIKBA ÉS TRIESTTBE
 Harmadosztályu jegy ára \$125.00
 és \$5.00 hadiadó.

Az Ön városában van helyiügynök. Forduljon hozzá.

CUNARD LINE
 Karácsonyi hajóindulás
S. S. SAXONIA 14,300 Tonnás JANUÁR 18-ÁN
 LEGNAGYOBB HAMBURGBA JÁRO HAJÓ.
 Kabin ár \$180.00
 3-ad osztályu ár \$125.00 és \$5.00 hadiadó.
DIREKT HAMBURGBA:
 3-AD OSZTALYU AR PASSAU-BA VIA HAMBURG. \$129.20
 és \$5.00 hadiadó.
 AZ ÖN VÁROSA-BAN VAN HELYI ÜGYNÖK
 FORDULJON Ö HOZZÁ.

CUNARD LINE
 csak 9 nap
 Hamburgba, Passaubá és
 Wienbe, Anglián át.
S. S. AQUITANIA
 DECEMBER 14-ÉN
 3-ad osztályu jegyárak:
 Hamburgba \$125.00
 Passaubá \$129.80
 Wienbe \$109.40
 és \$5 hadi adó.
 Az Ön városában van helyiügynök
 Forduljon ő hozzá.

CUNARD-ANCHOR LINE
S. S. CALABRIA
 Indul december 28-án
 DUBROVNIKBA ÉS TRIESTTBE.
 Harmadosztályu jegy árak:
 DUBROVNIKBA \$125.00
 TRIESTTBE \$115.00
 és \$5.00 hadiadó.
 Az Ön városában van helyiügynök. Forduljon hozzá.

ITALIAN LINES
 NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA
 TRANSCAENICA
 LA VELOCE

New York — Nápoly —
GENUA

ugyazint 4 utazási árak Triest
 Levant-Palrestina Sýria és a Fe-
 kete-tenger kikötőibe

F. Palasciano	Dec. 21
"Duca D'Aosta	Dec. 31
Hajóindulás Philadelphia	
"Duca D'Aosta December 30-án	
Uj nagy dupla csavaru gézőköt.	
További felvilágosítást	
forduljon el címre:	
ITALIA AMERICA Inc.	
1 State St., New York.	
203 So. Dearborn St.,	
Chicago, Ill.	

HA A KÖSZVÉNY ERŐSEN MEGTÁMOJJA

Sloan's Liniment híradó tartandó
 mindennemű fájdalmak ellen.

Né várojan a komoly fájdalom-
 ra, kövsénybántalmak, izom-
 lág, szagradás, tüdőgyulladás,
 hogy nem mehet munkába, tartson
 Sloan's Linimentet kéznél, hogy az
 megakadályozza ezt és Ont jó álla-
 potban és munkára készen tartja.
 Döröszölés nélkül, mert ellátna
 használna meg egy keveset a fájón
 részre. Figyelje meg a jóleső, tiszta
 érzést és javulást, mely beáll. A
 Sloan's Liniment nem tudná meg-
 tartani esse meg ezer barátját az
 egész világon, ha nem volna jó. Ez
 érdemes arra, hogy emlékeztetésen
 tartja. Minden gyógyszerésznél,
 három nagyvárosban, — a legma-
 gasabb a legjobb pénztáraknál, 56c,
 60c, 61.40.

Sloan's Liniment

KIS HIRDETESEK ARSZABASA
KERESTETES, MUNKÁT KERESŐ, ELLÁTÁST NYER...
HÁZASSÁGI HIRDETESEK
MUNKÁT NYER - NYG.

100 dollárnál
NAGYOBB RETI JOVEDELMET
biztosítunk egy nagy ismerettségű bíró, tevékeny nyelvvel beszél.
M. & S.
4824 ALEXANDER AVE., EAST CHICAGO, IND.

TARKANY GABORT keresem fontos
MAGYAR NYELV...
KERESSEM SZAKÁRSZAK...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ HÁZAK ÉS ÜZLETEK
A Buckinghamon egy két emeletes ház...
LEG JOBB MAGYAR PATIKA
ember zamatosan kedveli, nem Pittsburghban

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.

Union bányászok és loaderok felvételnek
Ha keresel kell viselkedni.
The Elkhorn Piney Coal Mining Co.

MUNKÁT NYER - NYG.
SZAKÁRSZAKI ÁLLÁS...
KERESSEM NYELV...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ ÜZLETEK
BORRÉLÉZELT...
SZECSÉN ELADÓ LORAINBAN...
ELADÓ BUTCHER...
KERESSEM NYELV...

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.

Union bányászok és loaderok felvételnek
Ha keresel kell viselkedni.
The Elkhorn Piney Coal Mining Co.

MUNKÁT NYER - NYG.
SZAKÁRSZAKI ÁLLÁS...
KERESSEM NYELV...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ ÜZLETEK
BORRÉLÉZELT...
SZECSÉN ELADÓ LORAINBAN...
ELADÓ BUTCHER...
KERESSEM NYELV...

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.

Union bányászok és loaderok felvételnek
Ha keresel kell viselkedni.
The Elkhorn Piney Coal Mining Co.

MUNKÁT NYER - NYG.
SZAKÁRSZAKI ÁLLÁS...
KERESSEM NYELV...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ ÜZLETEK
BORRÉLÉZELT...
SZECSÉN ELADÓ LORAINBAN...
ELADÓ BUTCHER...
KERESSEM NYELV...

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.

Union bányászok és loaderok felvételnek
Ha keresel kell viselkedni.
The Elkhorn Piney Coal Mining Co.

MUNKÁT NYER - NYG.
SZAKÁRSZAKI ÁLLÁS...
KERESSEM NYELV...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ ÜZLETEK
BORRÉLÉZELT...
SZECSÉN ELADÓ LORAINBAN...
ELADÓ BUTCHER...
KERESSEM NYELV...

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.

Union bányászok és loaderok felvételnek
Ha keresel kell viselkedni.
The Elkhorn Piney Coal Mining Co.

MUNKÁT NYER - NYG.
SZAKÁRSZAKI ÁLLÁS...
KERESSEM NYELV...
KERESSEM BÍRÓ...
HÁZASSÁG.

ELADÓ ÜZLETEK
BORRÉLÉZELT...
SZECSÉN ELADÓ LORAINBAN...
ELADÓ BUTCHER...
KERESSEM NYELV...

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Magyar orvos Chicagóban
Dr. Max Thorek
Az American Kórház igazgató főnöke. Sebész és Női Betegségek Specialistája.

Mészáros Pharmacy
5451 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Gyöngye, idegbeteg FÉRFIAK segítők Önökön

Férfiak! Miért betegek?
MIERT SZENVED ÉS HALOGATJA BAJÁT?
Férfiakhoz beszélünk.
GONDOLJANAK EGÉSZSÉGÜKRE, LEGNAGYOBB KINCSÜKRE.